

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM

PROGRAME ȘCOLARE PENTRU CICLUL SUPERIOR AL LICEULUI

EDUCAȚIE PLASTICĂ

Filiera vocațională, profil pedagogic

CLASA A XI-A

Aprobat prin ordinul ministrului

Nr. 3252 / 13.02.2006

NOTĂ DE PREZENTARE

În baza planurilor-cadru de învățământ pentru ciclul superior al liceului, aprobate prin Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 5718/ 22.12.2005, disciplina *Educație plastică* se studiază în clasele a XI-a și a XII-a, câte 1 oră/ săptămână, ca parte a curriculumului diferențiat (CD), la toate specializările din cadrul profilului pedagogic, filiera vocațională.

La nivelul ciclului superior al liceului, ca etapă a învățământului postobligatoriu, **curriculumul diferențiat (CD)** este definit ca ofertă educațională stabilită la nivel național, constând în discipline cu alocări orare și programe școlare diferențiate pentru specializările din cadrul aceluiași profil de formare.

În acest context, disciplina *Educație plastică* valorifică acele competențe dobândite de către elevi prin studierea disciplinelor din cadrul ariei curriculare *Arte*, în învățământul obligatoriu. Noutatea în proiectarea curriculumului pentru această disciplină constă în abordarea exprimării plastice în legătură cu oferta curriculară specifică disciplinei *Educație plastică* în învățământul primar, cu scopul de a clarifica și aprofunda noțiuni și concepte necesare în procesul didactic pentru această etapă de școlaritate.

Programa școlară de *Educație plastică* pentru clasa a XI-a are următoarele componente:

- competențe generale, definite pentru ciclul superior al liceului;
- valori și atitudini;
- competențe specifice și conținuturi asociate acestora;
- sugestii metodologice.

COMPETENȚE GENERALE

1. Utilizarea de materiale, de instrumente și de tehnici specifice artelor plastice
2. Exprimarea creativă, în limbaj plastic

VALORI ȘI ATITUDINI

- √ Disponibilitatea pentru receptarea informației artistice
- √ Manifestarea unei atitudini critice în raport cu fenomenul cultural
- √ Valorizarea propriei sensibilități artistice și pe a celorlalți, în diferite contexte
- √ Conștientizarea dimensiunii educaționale a actului artistic
- √ Cultivarea creativității, ca dimensiune a personalității în ansamblu

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Utilizarea de materiale, de instrumente și de tehnici specifice artelor plastice

Competențe specifice		Conținuturi
1.1.	Generarea de elemente de limbaj plastic cu ajutorul unor instrumente specifice	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Puncte și linii. Suprafețe colorate și valorate. Forme. Forma plastică, forma naturală.
1.2.	Aplicarea unor tehnici adecvate, specifice artelor plastice, pentru obținerea unui rezultat intenționat	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tehnici consacrate în artele plastice, accesibile educației școlare. <ul style="list-style-type: none"> - Desenul în creion, în tuș, în cărbune. - Acuarela, guașe, tempera, colajul, creioane colorate, pastel – tratare decorativă, tratare picturală. - Modelajul în: plastilină, pastă de modelaj, lut. - Tehnici combinate (convenționale sau neconvenționale).

1. Exprimarea creativă, în limbaj plastic

Competențe specifice		Conținuturi
2.1.	Utilizarea elementelor de limbaj plastic, pentru a construi un spațiu plastic și pentru a comunica un mesaj intenționat	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Limbajul plastic – rezultat al utilizării de materiale și de instrumente specifice <ul style="list-style-type: none"> - Punctul și linia – ipostaze (constructivă, spațială, decorativă). - Pata de valoare (valori extreme, griurile valorice, griurile colorate). - Pata de culoare (spectrul culorilor pigmentare, culori pigment în stare pură, contraste cromatice – J. Itten). Nuanțarea culorilor. Tentele rupte. Tonurile culorilor. - Forma (bi- și tridimensională, figurativă și abstractă).
2.2.	Adaptarea însușirilor elementelor de limbaj plastic la mesajul intenționat și la instrumentele și la materialele folosite	
2.3.	Expresivizarea elementelor de limbaj plastic, prin utilizarea mijloacelor de expresie și a tehnicilor	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comunicarea în limbaj plastic – rezultat al utilizării mijloacelor de expresie și a diferitelor tehnici specifice. ▪ Mijloace plastice de expresie bi- și tridimensională.
2.4.	Operarea cu reguli și cu principii, în procesul de elaborare a unei compoziții	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tipuri de compoziție: plastică, decorativă (cu ritm liber și cu ritm regulat), închisă, deschisă. ▪ Echilibrul în compoziție: static și echilibrul. ▪ Centrul de interes. Ritmul. Simetria.
2.5.	Exersarea diferitelor tipuri de grafisme, în scopul dobândirii deprinderilor specifice caligrafiei	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Antrenamentul grafic – grafisme, caligrafie (bastonate, bastonate cu linie de legătură, ovale, ovale cu bastonate, ovale suprapuse, ovale rostogolite, trăsături cu fir continuu, trăsături ușor arcuite, trăsături cu arcuire rotundă și cu fir continuu, bastonate cu cârlig întors în jos, bastonate cu cârlig întors în sus, trăsături șerpuite, serii cu litere, noduri, litere buclate, literele mici și mari de mână, legături dificile, paginația). ▪ Probleme de ritm (cadență lentă, cadență accelerată).

SUGESTII METODOLOGICE

Pentru cadrele didactice, se recomandă utilizarea unei varietăți de mijloace didactice care să ilustreze aspectele teoretice (lucrări ale elevilor din anii precedenți), precum și reproduceri ale operelor de artă.

Noțiunile și conceptele specifice domeniului nu vor fi utilizate în demersul didactic propriu-zis fără a fi accesibilizate.

Reproducerile de artă vor fi selectate pentru ilustrarea problematicii abordate în conținuturile învățării, după criteriul reprezentativității în raport cu acea problematică și după cel al accesibilității, în raport cu vârsta și cu experiențele de învățare ale elevilor.

Pentru a cultiva interesul și preocupările creative ale elevilor, vor fi valorificate stiluri și strategii didactice care să le încurajeze. De asemenea, în procesul de evaluare, vor fi avute în vedere deopotrivă aspectele relative la corectitudine și rigoare și aspectele mai puțin convenționale, dar cu un mare potențial expresiv.

Accentul pe care cadrele didactice ar trebui să îl pună pe elementele de creativitate se justifică prin specificul profilului și al specializărilor elevilor care studiază această disciplină. Având în vedere că, la rândul lor, elevii se vor afla în ipostaza de cadru didactic, se impune antrenamentul creativ, care să le genereze disponibilitatea de a fi receptivi față de manifestările creative ale elevilor din învățământul primar și de a le încuraja.